

تفسیر معنوی

قرآن کریم

سوره ی مبارک‌ه ی

اٰبراهیم علیه السلام

«مظلوم»

محمد مهدی شیروی خوزانی

جلد سوم

سرشناسه

: شیروی خوزانی، محمدمهدی، ۱۳۳۸ -

عنوان و نام پدیدآور

: تفسیر معنوی قرآن کریم

مشخصات نشر

: تهران: محمدمهدی شیروی خوزانی، ۱۳۹۶ -

مشخصات ظاهری

: ج.

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰۰۴-۶۳۷۰۰۰-۶۶۴-۰۴-۹۸۵۰-۷ دوره؛ ۹۷۸-۶۰۰۰۴-۶۳۷۰۰۰-۶۶۴-۰۴-۹۸۵۰-۷

وضعیت فهرست نویسی : فیبای مختصر

یادداشت

: فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است

مندرجات

: ج. ۳. سوره ابراهیم (علیه السلام) -

شماره کتابشناسی ملی

: ۳۷۷۵۳۸۴

نام کتاب : تفسیر معنوی قرآن کریم - جلد سوم سوره ابراهیم (علیه السلام)

نشر : ناشر مولف

مولف : محمد مهدی شیروی

حروفچین و تصحیح : علیرضا عبادی

صفحه آرا : اعظم قاسمی

طراح جلد : محمد ضرابی

نوبت چاپ : چاپ اول

چاپ : کیمیای حضور

تیراژ : ۲۰۰۰ نسخه

قیمت : ۲۷۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰۰۴-۶۳۷۰۰۰-۶۶۴-۰۴-۹۸۵۰-۷

شابک دوره : ۹۷۸-۶۰۰۰۴-۶۳۷۰۰۰-۶۶۴-۰۴-۹۸۵۰-۷

تماس با مولف : ۰۹۱۲۵۲۶۷۳۹۸

www.shiravi.org

www.shiravi.blogspot.com

فهرست مطالب

۱.....	توصیف مجموعه
۵.....	مقدمه
۲۷.....	بسم الله - خود بیت
۲۷.....	ذکر بسم الله الرحمن الرحيم و ارتباط آن با جان انسان
۲۸.....	سر بسم الله، مات حق شدن است که هم سخت است و هم آسان
۲۸.....	نقش دین و تکامل اندیشه و نفس انسان
۲۹.....	انتظار حق برای تجلی در انسان
۲۹.....	از تو دل می خواهد برآید
۲۹.....	در بحر رحمان و رحیم شدن یعنی دست رحمت حق شدن بر دیگران
۳۲.....	آیه ی اول - دویت و عفتا و یک
۳۲.....	اسرار نزول حروف مقطعه
۳۲.....	تنزک ذات پاک مصطفی در حرف
۳۲.....	تشنگی خلق
۳۳.....	مستی و غفلت حضرت مصطفی ﷺ از ماسوی الله و لزوم توبه او بر امر رسالت
۳۵.....	شاید این رمز همان تعلیم هاست
۳۵.....	باید گوش و چشم را تیز کرد تا شاید جان از غفلت خارج شود و لایه حرق شود
۳۶.....	این حروف، خوراک جان و حرف دل تو است که باید آن را شرح کنی
۳۷.....	حضرت مصطفی ﷺ صادر اول و آینه ی تمام نمای حق
۳۸.....	در بیان خلق کتاب حق از جان احمد ﷺ
۳۸.....	در بیان سیر نزولی عالم
۳۹.....	قرآن طناب جان توست که باید با آن جان خود و ... را بر خود نازل کنی
۳۹.....	قرآن نمی است از دریای جان احمد ﷺ
۴۰.....	ذات حق در خوان جان احمد ﷺ
۴۰.....	اصالت نزول با خداوند است
۴۰.....	جان احمد ﷺ هر چه بالاتر رود باز هم در بی کران است

- ۴۰..... تنزل حق با همه‌ی اسمای حسنا‌ی او به قدر ظرفیت و تشنگی انسان.
- ۴۱..... جان احمد علیه السلام، لبّ بسم الله الرحمن الرحیم است.
- ۴۱..... نزول در اینجا عین صعود است.
- ۴۲..... انتهای نیست در جان رسول صلی الله علیه و آله.
- ۴۲..... اعجاز انسان، پر کردن ظرف او با اعمال احسن و حفظ ذره‌هاست.
- ۴۴..... انذار حق از تاریکی و کوری از ظلمت.
- ۴۴..... خروج از ظلمت به سوی نور، عین عرفان است.
- ۴۵..... انسان لحظه لحظه باید در صراط مستقیم باشد.
- ۴۵..... در بیان «صراف» «عزیز الحمید».
- ۴۵..... در بیان اذن حق.
- آیه‌ی دوم - پنجاه و نه بیت**..... ۴۶
- ۴۶..... در بیان مالکیت حقیقی خداوند بر همه‌ی موجودات.
- ۴۷..... انسان نیز باید چون خداوند مال «آسمان» زمین جان خود شود.
- ۴۷..... «ویل» از کفران سرزمین بکر جان.
- ۴۸..... در بیان عذاب شدید کفر.
- ۴۸..... این عذاب است یا طناب فیض حق.
- آیه‌ی سوم - پنجاه و نه بیت**..... ۵۰
- ۵۰..... در مذمت حبّ دنیا و ترجیح دنیا بر آخرت.
- ۵۱..... حبّ دنیا راه خداوند را سدّ خواهد کرد.
- ۵۲..... در شرح و بیان «اولئک فی ضلال بعید».
- آیه‌ی چهارم - شصت بیت**..... ۵۴
- ۵۴..... علت ارسال انبیاء تشنگی و آه درونی خلق است.
- ۵۴..... فرود آمدن انبیاء در مقام خادمی فوق ائثار است.
- ۵۴..... در ارزش لحظه لحظه‌ها.
- ۵۵..... در ارزش تواضع.
- ۵۵..... فضل آن است که به قدر خود، پیغمبر شوی.
- ۵۵..... با زبان قوم سخن گفتن یعنی با زبان تن از زبان جان گفتن.

قانون خداوند در هدایت و گمراهی خواست توست..... ۵۶

آیه ی پنجم - شصت بیت..... ۵۸

آیت عظمای حق حضرت موسی علیه السلام..... ۵۸

امر حق به خروج قوم از ظلمت، رسالتی ابدی است..... ۵۹

در ارزش یوم الله که همان یاد حق در تمام عمر و در شب و روز است..... ۵۹

خلق یوم الله از تو..... ۶۰

صبر صابرین از آیات حق است و باید شکر آن را به جای آورد..... ۶۱

آیه ی ششم - شصت بیت..... ۶۲

در ارزش یاد نعمت های خالق..... ۶۲

یاد نعمت خود، خود را یافتن و به اضطرار خود پی بردن است..... ۶۳

همچو موسی علیه السلام باش و جای نبودن از فرعونى شدن بر حذر دار..... ۶۴

اگر فرعونى شوى، مظهر بلا و عذاب مى شدى..... ۶۵

آیه ی هفتم - شصت بیت..... ۶۶

عارف از نگاه توحیدی جز حق را نمى بیند و حق را با حق نمى شنود..... ۶۶

در ارزش شکرگزاری حق..... ۶۶

شکر نعمت، زیادت جان است..... ۶۷

معنای اذن حق..... ۶۷

شکر کن چون شکر مرد کربلا..... ۶۸

در بیان کفران و چاه ویل..... ۶۹

آیه ی هشتم - شصت بیت..... ۷۰

در بیان حقارت و نیستی ما در عالم هستی..... ۷۰

در بیان نیستی و هستی، کفر و ایمان..... ۷۱

آیه ی نهم - هشتاد و نه بیت..... ۷۲

اخبار قرآن از گذشتگان درسی است برای ما..... ۷۴

شبهات ما و قوم عنود حضرت نوح و عاد علیهم السلام..... ۷۵

اتمام حجت حق بر بشر با بینات و دلایل روشن..... ۷۵

- وحدت حق و جان پاک در توکل..... ۹۳
- آیهی دوازدهم - صد و بیست و چهار بیت..... ۹۴
- در وجوب توکل..... ۹۴
- توکل بر حق، مظهر حق شدن و دست گیری از خلاق است..... ۹۵
- لازمه توکل صیقل خوردن و صیوری بر آن است..... ۹۶
- در معنای صبر خوب..... ۹۶
- در ارزش صبر..... ۹۶
- جایگاه و ارزش صبر در زندگی..... ۹۷
- در مراتب صیقل خوردن و ارزش آن..... ۹۷
- نگامت رازیا کن که زشتی در نگاه توست..... ۹۸
- قدر صدق و صفا در زندگی..... ۹۸
- معرفت، گنجی تحت صبر..... ۹۸
- با آه کشیدن و توکل راه دور است..... ۹۹
- واگذاری در توکل..... ۹۹
- توکل در توسل..... ۱۰۰
- آیهی سیزدهم - نود و سه بیت..... ۱۰۱
- در نکوهش اخراج انبیاء علیهم السلام از جان و ظلم به ایشان..... ۱۰۱
- خرابی عقل از جهالت، حسادت و نقل های آتشین..... ۱۰۱
- توکل پیامبر و دشمنی کافر..... ۱۰۱
- شعار کفر و استکبار، خیر یا شر؟..... ۱۰۲
- در تقلب شیطان..... ۱۰۳
- در بند خدا شدن آزادی است و در بند غیر او شدن اسارت..... ۱۰۳
- در نکوهش مسلمانی ما با ماندن در آئین اجداد..... ۱۰۴
- گشوده شدن آسمان درون بر انبیاء و دریافت وحی با خالی شدن دل از اغیار..... ۱۰۴
- عدم بخل حق..... ۱۰۴
- در بیان «النهلکن الظالمین»..... ۱۰۵
- تجلی حق در قلوب صاف و حضور پیش از گفتگو..... ۱۰۵

آیه‌ی چهاردهم - شصت و دو بیت ۱۰۶

سکونت صالحان در زمین بکر حق، ثمره‌ی دوری از ظلم ۱۰۶

قدر و منزلت انسان عادل در عالم هستی ۱۰۷

در ارزش خوف از مقام خداوند و معرفت به آن ۱۰۷

در بیان ترس از وعید ۱۰۹

آیه‌ی پانزدهم - شصت و دو بیت ۱۱۰

انسان باید طالب فتح باب خود باشد ۱۱۰

فتح باب همه - انبه با اتصال دائم به منبع هستی ۱۱۰

طلب فتح رسیده به آن است ۱۱۰

معنای فتح باب خود ۱۱۱

«خاب» استجابت در است ۱۱۱

جبار عتید در اینجا یعنی خود را جبار عتید بدان ۱۱۲

تو کیستی؟ ۱۱۲

آیه‌ی شانزدهم - شصت و دو بیت ۱۱۴

آتش بیرون سوزاننده درون نیست و آتش درون سوزاننده بیرون نخواهد بود ۱۱۴

جهنم محلی جز در نفس ندارد ۱۱۴

در معنای وراء یا ماورای جهنم ۱۱۵

این انسان است که ماء صدید (آب گندیده) را به خود می‌چشاند ۱۱۵

آیه‌ی هفدهم - نود و سه بیت ۱۱۸

معنای جرعه جرعه خوردن در اینجا و مذمت آن ۱۱۸

در بیان مرگ ۱۲۰

اگر انسان حیات طیبه نداشته باشد، مرده است ۱۲۰

کنایه حق در «و ما هو بمیت» ۱۲۰

مرگ حقیقی کاستن جان است ۱۲۰

حقیقت حیات طیبه ۱۲۱

بینایی انسان نسبت به خویش در قیامت ۱۲۱

در بیان «و من ورائه عذاب غلیظ» ۱۲۱

- عذاب غلیظ، دوری از حق است..... ۱۲۲
- در قیامت سفره‌ی جان انسان را می‌گسترانند و او هر آنچه دارد را در آن می‌یابد..... ۱۲۲
- آیه‌ی هجدهم - شصت و دو بیت..... ۱۲۳**
- مثل کفر مثل تندباد و طوفانی است که جان را مضطرب می‌سازد..... ۱۲۳
- جان انسان، مظهر لطافت حق است..... ۱۲۴
- همه چیز انسان همه چیز خداوند است..... ۱۲۴
- لزوم توجه انسان به خود..... ۱۲۴
- فعل کافر زبات جان نخواهد کرد..... ۱۲۵
- در نکو منشوری از خود و از ذات پروردگار..... ۱۲۵
- انسان یا مات یا مانت یا مانت یطمان..... ۱۲۶
- آیه‌ی نوزدهم - شصت و دو بیت..... ۱۲۷**
- مذمت حق به کوری انسان بی‌انگه رصل برین اول و آخر عالم و امکان دیدن آن است..... ۱۲۷
- خداوند خواست انسان و آثار او که همان الملق است را به خود نسبت می‌دهند..... ۱۲۸
- آیه بیستم - سی و یک بیت..... ۱۳۱**
- سختی و آسانی در خور خداوند و بلکه در خور اندان نیز نمی‌باشد..... ۱۳۱
- دوری از حق و جهل ما سبب این گونه سخن گفتن با ماست..... ۱۳۱
- قرآن عزادار جهل بشریت..... ۱۳۲
- آیه بیست و یکم - نود و سه بیت..... ۱۳۳**
- جمع شدن ما در عرصه‌ی قیامت طلب خود ماست که در جان تجلی کرده است..... ۱۳۳
- دادگاه حق همواره برپاست و این همان معنای برزوا الله است که آنچه در جان بوده ظاهر می‌شود..... ۱۳۴
- در مذمت تابعیت مستضعفین از هوای نفس و از مستکبرین..... ۱۳۵
- ظهور استضعاف در روز قیامت..... ۱۳۵
- در مذمت قول جاهلانه ضعفاء به مستکبرین..... ۱۳۶
- در بیان ضلالت و هدایت..... ۱۳۶
- در نکوهش اگر گفتن کفار..... ۱۳۷
- در بیان مساوات صبر و جزع و معنای آن..... ۱۳۷

آیه بیست و دوم - نود و سه بیت ۱۳۹

زخم شیطان، اسباب تنبیه بشر و خیر است..... ۱۳۹

قول شیطان و وعده‌ی حق، نمود نفس انسان در هنگام قیامت..... ۱۴۰

شمول عقل بر دو قول وعده‌ی حق و قول شیطان..... ۱۴۰

تمام خوبی‌ها وعده‌ی حق و از حق..... ۱۴۱

غیر خوبی و غیر حق از شیطان است و وعده‌ی او دروغ زائیده نفس..... ۱۴۱

جایگاه شیطان، ظلمت و هم است و بر عقل انسان سلطه‌ای ندارد..... ۱۴۱

شیطان، رئیس عالم وهم و خیال..... ۱۴۲

ملامت شیطان به نافرمانی انسان از حق و شرک به او..... ۱۴۲

ظلمی که شیطان از آن معذور است..... ۱۴۳

در بیان عذاب نهم حق که از حسن عرفان است..... ۱۴۴

آیه بیست و سوم - نصبت و دو بیت ۱۴۵

ایمان یعنی آرامش، حضور حرم مله، بهشت در جان انسان..... ۱۴۵

در ارزش عمل صالح..... ۱۴۶

دخول در بهشت یعنی دخول بر خویشتن..... ۱۴۶

جان انسان مؤمن بالاتر از بهشت و بلکه نگاه او بهشت فرین است..... ۱۴۷

اذن حق در اینجا به معنای عجین شدن جان با خداوند..... ۱۴۷

سلام از جان، سلام از حق و بلکه خود سلام شدن است..... ۱۴۸

آیه بیست و چهارم - شصت بیت ۱۴۹

عاقل در مثل به دنبال اصل مثل است..... ۱۴۹

نقش مثل در هدایت و گمراهی مردم..... ۱۴۹

خودخوانی و فره شدن جان با مثل..... ۱۴۹

رفع جهل با مثل..... ۱۵۰

این همانی کلام حق و کلام انسان در نگاه توحیدی..... ۱۵۰

در معنای اصل ثابت..... ۱۵۰

در بیان عشق خداوند به انسان..... ۱۵۱

«فَرَّغَهَا فِي السَّمَاءِ» یعنی آسمانی شو و پیام حق را از مردم دریافت کن..... ۱۵۱

آیه بیست و پنجم - شصت و دو بیت ۱۵۳

در بیان ثمره‌ی شجره‌ی طیبه ۱۵۳

جان انسان، هر لحظه از جانب حق مأذون است به روزی دادن ۱۵۳

میوه‌ی شجره‌ی طیبه حیات جاودان و جان انسان رزاق خلق می‌باشد ۱۵۴

در معنای «توتی» ۱۵۴

در بیان معنای اُکُل ۱۵۴

دوری از حق در زندان خود شدن است ۱۵۴

تذکر حق در مَثَل ۱۵۶

آیه بیست و ششم - شصت و دو بیت ۱۵۷

ذکر مثل نوری است برای هدایت و تدبیر اهل نظر ۱۵۷

شجره‌ی خبیثه نیز ناله بر سر جان آدمی است که آب پاک لایزال را نخورده ۱۵۷

حق ریشه ناحق را می‌کند ۱۵۷

غبار من و آنچه روی حق را پوشانده از خود دور کن ۱۵۸

عشق خداوند به انسان و میل او به تجلی دلیل آتش حق ۱۵۸

شان حق نه بالا است و نه پایین و خجالت، بجایی است که نیست ۱۵۹

آیه بیست و هفتم - صد و بیست و دو بیت ۱۶۱

سجده اولین خشت ایمان است ۱۶۱

خداوند خدایی خود را به تو داده ۱۶۱

در معنای قول ثابت ۱۶۱

قول ثابت عشق حق و انتظار او برای تجلی در انسان ۱۶۲

خداوند انسان را ثابت می‌کند و انسان نیز به قدر خود خدا را ۱۶۲

عاشقی را یادگیر و خود را فراموش کن ۱۶۳

خداوند صیادی است که دنیا و آخرت صید اوست ۱۶۳

ضلالت و گمراهی زائیده‌ی ظلم است ۱۶۴

ضلالت از جانب ماست و خدای تعالی به خود نسبت می‌دهد ۱۶۴

همراهی همیشگی حق با انسان ۱۶۵

معنای «یفعل الله» مدارای حق با انسان و نسبت دادن گمراهی او به خویش است ۱۶۵

انسان نیز باید همچون خداوند گمراهی بندگان را به خود نسبت دهد ۱۶۶

۱۶۶	مژده‌ی حق در کلام «ما یشاء» قرآن.....
۱۶۸	آیه بیست و هشتم - شصت و دو بیت
۱۶۸	تبدیل خود، تبدیل نعمت است.....
۱۶۸	نعمت جان را به نعمت کفر تبدیل نکن.....
۱۶۸	عتاب حق به کوری ما.....
۱۶۹	مقصود از کفران نعمت، کفران آب و نان نیست.....
۱۶۹	در بیان «أحلوا قومهم» بردن قوم به سمت نابودی.....
۱۷۰	عتاب حق در بردن مردم به وادی هلاکت و نابودی.....
۱۷۲	آیه بیست و نهم - شصت و سه بیت
۱۷۲	ما در آتش هستیم اما آن معرفت نداریم.....
۱۷۲	این آتش، آتش مهر است.....
۱۷۲	آتش جهنم به خواست اندام می‌وزند.....
۱۷۲	دخول در جهنم، دخول بر خویش است.....
۱۷۳	درک آتش، لذت در حین عذاب است.....
۱۷۳	تنها، مدعی در آتش است.....
۱۷۴	آتش همچون جوهر اندیشه است.....
۱۷۴	انسان خود جایگاه و قرار خویش را می‌سازد.....
۱۷۶	آیه سی ام - شصت و سه بیت
۱۷۶	در مذمت سجده بر بت‌های خود ساخته.....
۱۷۷	گوش، چشم، دل، عقل و هر کدام از حواس انسان راه و سبیل حق هستند.....
۱۷۷	عتاب حق در قول «قل تمتع».....
۱۷۸	صیورت انسان یا نور است یا نار.....
۱۷۸	در بیان صیرناری انسان برای طهارت دل از خباثت‌ها.....
۱۷۹	این راه عاقبت باید به خداوند برسد.....
۱۸۰	آیه سی و یکم - صد و پنجاه و دو بیت
۱۸۰	بی‌نیازی بنده از هر دو جهان به واسطه‌ی ایمان.....
۱۸۰	پیغام حق به انسان.....

- ۱۸۱.....پایداری حیات انسان با نماز.
- ۱۸۱.....حیات نماز نیز از زندگی است.
- ۱۸۱.....برپایی خداوند در نماز.
- ۱۸۲.....مبطلات زندگی را در نماز کم کنید.
- ۱۸۲.....تمثیل زندگی به جامه و لباس.
- ۱۸۳.....اعجاز نماز، عشق به دیگران و انفاق از داده‌های حق.
- ۱۸۳.....کمتر از حق را بر پای خلاق نریز.
- ۱۸۴.....مقصود از انفاق پنهانی!
- ۱۸۵.....رستن انسان در هست و نیست و حذف مقامات و پاسداری از حرمت حق.
- ۱۸۵.....در مذمت در بینی.
- ۱۸۵.....اگر خود را وفات کرده، همچون سفره‌ی نان می‌شوی.
- ۱۸۶.....در بیان روزی که در آن هیچ دوستی و دشمنی نیست.
- ۱۸۷.....در بیان روزی که در آن هیچ دوستی و دشمنی نیست.
- ۱۸۸.....آیه سی و دوم - شصت و دویت ..
- ۱۸۸.....خلقت خداوند غیر از خداوند و از او جدا نیست.
- ۱۸۹.....خلق آسمان و زمین نیز در جان انسان معنا پیدا می‌کند.
- ۱۸۹.....در بیان جلوه‌های بی‌شمار حق در عالم خلقت.
- ۱۹۰.....خدای تعالی خود روزی بندگان است.
- ۱۹۰.....جان حق دریایی است که باید به امر حق در آن سیر کرد.
- ۱۹۱.....دریا هستی خود را وامدار جویبارها و قطره‌ها.
- ۱۹۲.....آیه سی و سوم - شصت و یکیت.
- ۱۹۲.....درس خدمت شمس و قمر.
- ۱۹۲.....تسخیر شمس و قمر به نفع تو یعنی تو نیز در تسخیر حق باش.
- ۱۹۳.....در ارزش خدمت‌گذاری به خلق و حق.
- ۱۹۳.....روز و شب در خدمت حق باش و جانت را از قید روز و شب رها کن.
- ۱۹۴.....در اسرار تسخیرها.
- ۱۹۶.....آیه سی و چهارم - هفتاد و هفتیت.

- ۱۹۶..... میل انسان به خواستن، نشانه‌ی عطای حق.
- ۱۹۶..... برآورده شدن تمام حاجات بشر از خیر و شر.
- ۱۹۶..... در بیان عطای بیش از درخواست خداوند به ما.
- ۱۹۷..... سنت حق استجاب میل و خواست انسان.
- ۱۹۸..... مقصود از نعمتی که در شمارش نمی‌آید.
- ۱۹۸..... خداوند به تو می‌بخشد تا تو نیز به دیگران.
- ۱۹۹..... حد نشناختن انسان و محو هستی حق شدن.
- ۲۰۰..... ظلوم و کفور بودن انسان تعریف اوست نه نقص.
- ۲۰۱..... آیه سی و هجم - صد و پانزده بیت.
- ۲۰۱..... قول بر حق ابراهیم علیه السلام اسوه‌ی جاودان بشر.
- ۲۰۲..... اجابت حق از دای ما.
- ۲۰۲..... انسان باید خود دعا نرود خور دعا را مستجاب کند.
- ۲۰۳..... درخواست حضرت ابراهیم علیه السلام از خداوند به امن نمودن شهر.
- ۲۰۳..... شهر یا شهر دل؟
- ۲۰۴..... ترس حضرت ابراهیم علیه السلام دلیل بی‌ادب بودن حضرت.
- ۲۰۵..... در ارزش چشیدن وصال و درد فراق.
- ۲۰۵..... اهل بیت مصطفی صلی الله علیه و آله الگوی عاشقان.
- ۲۰۶..... بت‌خانه جایی است که او نیست.
- ۲۰۶..... امام را به جانتان راه دهید تا بت‌های درون را فرو ریزد.
- ۲۰۷..... آیه سی و هشتم - صد و بیست بیت.
- ۲۰۷..... معنای رب.
- ۲۰۷..... معنای در ضلالت ماندن کثیری از مردم.
- ۲۰۸..... کید حق در گمراه ساختن.
- ۲۰۸..... تو نیز خلیل الله شو و بلکه هر دم در خور یکی از انبیاء باش.
- ۲۰۹..... وجود تابع می‌شود و از خود می‌گذرد.
- ۲۰۹..... در بیان «فَإِنَّهُ مِنِّي».
- ۲۱۰..... برای شدن یا غصه خوردن؟

- عشق حضرت رسول ﷺ به اولیای الهی ۲۱۰
- دین، پیروی از مرد حق است ۲۱۰
- در معنای «وَمَنْ عَصَانِي» ۲۱۱
- در بیان «فَأَنذَكُ عَفْوَ رَحِيم» ۲۱۲
- آیه سی و هفتم - چهارصد و هفتاد و هشت بیت** ۲۱۴
- تقدیر و مشیت الهی در ماجرای حسد سارم ۲۱۴
- معنای رینا در تسلیم و اطاعت حضرت ابراهیم (ع) ۲۱۵
- گذشت حضرت ابراهیم (ع) در راه حق از همه ۲۱۶
- همجو خلیل دل به صاحب دل بسپار ۲۱۶
- خداوند خانه‌ای در خور خداوند ۲۱۷
- نور کعبه نور انسان است ۲۱۸
- خَلَقَ بد خانه‌ی حق را ویران من ساز ۲۱۸
- خانه‌ی حقیقی حق، دل و جان، و کعبه خانه مجازی ۲۱۹
- کل زندگی باید نماز شود تا انسان به فلاح و رستگاری برسد ۲۲۰
- خیر العمل غیر از خود انسان نیست ۲۲۱
- حرف زاید زندگی را باطل می‌کند ۲۲۱
- اقامه‌ی نماز به اقامه و راست شدن خود ماست ۲۲۲
- راز و رمز گفتگوی ابراهیم (ع) با حق ۲۲۲
- در معنای حمد ۲۲۳
- در بیان «الرحمن الرحیم» در نماز ۲۲۴
- در بیان «مَالِكِ يَوْمَ الدِّينِ» ۲۲۴
- در بیان «إِيَّاكَ نَعْبُدُ» ۲۲۴
- در بیان «إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» ۲۲۵
- در بیان «أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» ۲۲۵
- در بیان «صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ» ۲۲۶
- در بیان «غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ» ۲۲۷
- در ارزش قنوت نماز ۲۲۷
- در ارزش درود و سلام بر حضرت مصطفی ﷺ ۲۲۷

- اگر مردم خواهان تو شوند تو نیز میهمان خانه‌ی دل‌هایشان می‌شوی..... ۲۲۸
- در ارزش تهی گشتن و خالی کردن ظرف معرفت..... ۲۲۹
- انسان با خدای تعالی حج می‌گذارد و در اسم او سیر می‌کند..... ۲۳۰
- حج تویی پس قبله و کعبه مردم باش..... ۲۳۱
- کعبه خنثی نیست..... ۲۳۱
- کعبه‌ای در جان خویش بنا کن و از زمزم جانت به دیگران آب ده..... ۲۳۲
- «غیر ذی زرع» یعنی خانه‌ی دل را از غیر حق خالی کن..... ۲۳۳
- در مناجات با خداوند..... ۲۳۳
- روزی انسان چیزی است که او می‌خواهد..... ۲۳۶
- در بیان ذکر..... ۲۳۶
- آیه سی و مستوف - پنجاه - نه بیت**..... ۲۳۸
- در بیان علم حق تعالی - تمام مراتب عالم هستی..... ۲۳۸
- ربنا یعنی حضور حق در سراسر هستی..... ۲۳۹
- گم شدن و ناپیدایی انسان با پیدا شدن حق..... ۲۳۹
- هلاکت سالک در میان چشم حق..... ۲۴۰
- آیه سی و نهم - صد و بیست و سه بیت**..... ۲۴۲
- در بیان حمد مرد توحید..... ۲۴۲
- مراتب حمد..... ۲۴۳
- دیدن حق حمد حق است..... ۲۴۳
- هر آنچه هست حمد حق است..... ۲۴۴
- درس بندگی و توحید را باید از ابراهیم علیه السلام آموخت..... ۲۴۴
- باز شدن چشم توحید بشر به واسطه‌ی اهل بیت علیهم السلام..... ۲۴۵
- بشر و انبیاء علیهم السلام هر آنچه دارند از اهل بیت علیهم السلام است..... ۲۴۵
- همچو ابراهیم علیه السلام کمتر از اسماعیل علیه السلام مخواه..... ۲۴۵
- در ارزش نسل آدم..... ۲۴۶
- گوش حق به پهنای فلک است و باور انسان آن را باز می‌کند..... ۲۴۷
- گوش انسان نایب مناب گوش حق است..... ۲۴۷

آیه چهل و یکم - شصت و یک بیت ۲۴۹

درخواست حضرت ابراهیم علیه السلام به مقیم درگاه حق شدن ۲۴۹

تو نیز خواست خود را خواست ابراهیم علیه السلام قرار ده ۲۵۰

در مناجات عاشقانه با خدا ۲۵۰

آیه چهل و یکم - پنجاه و نه بیت ۲۵۳

در بیان «رب اغفر لی» ۲۵۳

پیدایی حساب و کتاب و قلم و روز قیامت در جان انسان ۲۵۴

همچو ابراهیم علیه السلام خدای جان را در دعا گسترده کن ۲۵۵

آیه چهل و دوم - پنجاه و هشت بیت ۲۵۷

در بیان آنکه خداوند مافل نیست ۲۵۷

در توصیف ظالم ۲۵۷

تو نیز مانند حق از ظلم ظالمان «افا» مباش ۲۵۸

رحم بر ظالم روا نیست ۲۵۸

از ظلم ظلمت خویش غافل مباش ۲۵۹

آیه چهل و سوم - پنجاه و شش بیت ۲۶۱

در بیان عذاب ظالمین ۲۶۱

خطاب حق به انسان ۲۶۱

ظرف ما سوراخ و می ریزد از آن ۲۶۲

لزوم مراقبت از قوا ۲۶۳

آیه چهل و چهارم - پنجاه و هشت بیت ۲۶۵

در بیان انذار حق ۲۶۵

ترس انسان تنها از خود است ۲۶۶

در تقاضای تأخیر ظالمین از خداوند ۲۶۶

گفتگوی حق و ظالمین در نفس انسان ۲۶۷

آیه چهل و پنجم - پنجاه و هشت بیت ۲۶۹

وای بر ما از خطاب این چنین ۲۶۹

- انسان در ابتدا به نفس خویش ظلم می کند و سپس به دیگران..... ۲۷۰
- درون خود را بنگر که چه هستی..... ۲۷۱
- آیه چهل و ششم - پنجاه و نه بیت..... ۲۷۳**
- راه مکر بر خواهان آن باز است..... ۲۷۳
- خداوند ظرف انسان را لبالب می کند..... ۲۷۳
- در مذمت مکر در دین خدا..... ۲۷۴
- در بیان مکر حق..... ۲۷۴
- مکر حق نه تی در خور شکر..... ۲۷۵
- آیه چهل و هفتم - صد و هفده بیت..... ۲۷۷**
- در بیان چهل و هفتم و نوزده و نوزده او..... ۲۷۷
- خلف وعید مرام کریم است..... ۲۷۷
- خدای تعالی وعده‌ی پیامبرش را بحق می سازد..... ۲۷۸
- در معنای عزیز بودن خداوند..... ۲۸۰
- انسان نیز باید چون خدای تعالی عزیز باشد و با خصم را بر خود بیند..... ۲۸۰
- انسان به قدر عزت خود، عزت حق را نشان می دهد..... ۲۸۰
- در حقیقت انتقام حق..... ۲۸۱
- آیه چهل و هشتم - هشتاد و هفت بیت..... ۲۸۳**
- روز تبدیل زمین روز تبدیل جان آدمی..... ۲۸۳
- اول و آخر و شب و روز در پیشگاه حق..... ۲۸۴
- آسمان بی نهایت با خلقت عجیبش در برابر جان انسان..... ۲۸۴
- مقصود حق از زمین و آسمان..... ۲۸۵
- ظهور و حضور حق در وجود انسان..... ۲۸۵
- در بیان واحد و قهار بودن خداوند..... ۲۸۶
- در بیان قاهر و مقهور بودن انسان..... ۲۸۶
- در بیان ستار بودن حق تعالی..... ۲۸۶
- آیه چهل و نهم - پنجاه و هشت بیت..... ۲۸۸**
- در بیان محرم بودن پیغمبر صلی الله علیه و آله و اولیای الهی در دیدن مجرمین..... ۲۸۸

۲۸۹	در بیان رحمت حضرت محمد ﷺ
۲۸۹	مؤمن زیادت جان خود و دیگران کرده و میزبان سفره‌ی جان خویش است
۲۸۹	خویش را از بندهای جان رها کن
۲۹۰	ظلم و جرم بنده، حق گم کردن است
۲۹۰	یاری حق پرده‌برداری از خود برای بیرون آمدن خداوند
۲۹۲	آیه پنجاه - پنجاه و هشت بیت
۲۹۲	معنای جامه و پیراهن کلام و اندیشه توست
۲۹۳	وحدت لباس، جان و تن در روز قیامت
۲۹۳	جامه‌ی تو، رنگ اخلاق توست
۲۹۳	مقصود از نار و آتش در آیه آتش درون و جان توست
۲۹۴	عشق به خلق آتش جان را خاموش می‌کند
۲۹۴	لزوم پرهیز از آتش پیش از سوز حرمت
۲۹۶	آیه پنجاه و یکم - پنجاه و هشت بیت
۲۹۶	در بیان جزای الهی به انسان که خود اوست
۲۹۷	حق ما را به حساب آورده است
۲۹۷	در بیان سریع الحساب بودن خداوند
۲۹۸	آسانی حساب با خداوند
۲۹۸	انسان خود قاضی و میزان خود است
۳۰۰	آیه پنجاه و دوم - صد و هفده بیت
۳۰۰	عالم هستی ابلاغ حق بر مردم است
۳۰۰	در معنای هذا (این)
۳۰۱	قرآن تنها بخشی از وجود توست
۳۰۱	ابلاغ حق، غیر از بند حق نیست
۳۰۱	در معنای انداز
۳۰۱	بالاترین ابلاغ، ابلاغ بر وحدانیت و توحید حق تعالی است
۳۰۱	باید از «من» ها به بی‌نهایت پیوست
۳۰۱	ارزش یاد حق در ابلاغ